

2023 Yılı Yatırıma Davet Programı (DAVET)

Referans No: TR63/23/DAVET
Limited Şirketler ve Anonim Şirketler

Son Başvuru Tarihi

30 Aralık 2022 Saat 23:59

Taahhütname İçin Son E-imza/Teslim Tarihi

06 Ocak 2023 Saat 17:00

DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI

2023 Yılı
YATIRIMA DAVET PROGRAMI
(DAVET)

2023 Yılı Mali Desteği Programı

Başvuru Rehberi

Referans No: TR63-23-DAVET

Limited Şirketler ve Anonim Şirketler

Teklif Çağrısı İlan Tarihi

: 15 Kasım 2022

Son Başvuru Tarihi

: 30 Aralık 2022 Saat 23.59

İçindekiler Tablosu

1. PROGRAMIN KÜNYESİ	3
2. YATIRIMA DAVET PROGRAMI	4
2.1 Programın Gerekçesi.....	4
2.2 Desteğin Konusu	5
2.3 Öncelik Alanları.....	6
2.4 Destek Oranı ve Limitler	6
2.5 Programın Mantıksal Çerçevesi	6
3. UYGUNLUK KRİTERLERİ VE BAŞVURU SÜRECİ	9
3.1 Uygunluk Kriterleri.....	9
3.1.1 Başvuru Sahibi ve Ortakların Uygunluğu	9
3.1.2 Projelerin Uygunluğu (Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler)	10
3.1.3 Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	13
3.2 Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	15
3.2.1 Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacak?	15
3.2.2 Başvuru Formu ve Diğer Belgeler	16
3.2.3 Başvuruların Alınması İçin Son Tarih	20
3.2.4 Daha Fazla Bilgi Almak İçin	20
4. DEĞERLENDİRME USULLERİ VE KRİTERLERİ	22
4.1 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçimi	22
4.1.1 Ön İnceleme	23
4.1.2 Teknik ve Mali Değerlendirme	25
4.2. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	28
4.2.1 Bildirimin İçeriği.....	28
4.2.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi	29
5. SÖZLEŞME İMZALANMASI VE UYGULAMA KOŞULLARI	30
5.1 Kesin Destek Tutarı	31
5.2 Hedeflerin Gerçekleştirilememesi.....	31
5.3 Sözleşmenin Değiştirilmesi.....	32
5.4 Raporlar.....	32
5.5 Ödemeler	32
5.6 Projeye Ait Kayıtlar	32
5.7 Denetim.....	33
5.8 Tanıtım ve Görünürlük.....	33
5.9 Satın Alma İşlemleri.....	33
5.10 Proje ile Sağlanan Tesis ve Ekipmanların Mülkiyeti	33
6. PERFORMANS GÖSTERGELERİ	34
6.1 PROJE DÜZEYİ PERFORMANS GÖSTERGELERİ.....	34
6.2 PROGRAM DÜZEYİ PERFORMANS GÖSTERGELERİ	34
7. ÖZET PROGRAM SÜRECİ	36

1. PROGRAMIN KÜNYESİ

2023 Yılı Yatırıma Davet Programı (DAVET) Künyesi	
Programın Amacı	TR63 Bölgesinde, Ajans tarafından hazırlanan ve www.yatirimadestek.gov.tr (https://www.yatirimadestek.gov.tr/yatirim-firsatlari) adresinde yayınlanan ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konularında yapılacak başvuruların desteklenmesidir.
Programın Öncelikleri	Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda; dışa bağımlılığı ve cari açığını azaltan, ithal ikamesi yaratan, yerlileştirmeye katkıda bulunan, ihracatı artıran, yeni istihdam yaratan, verimliliği ve katma değeri yüksek üretim yapan yatırımlar önceliklendirilmiştir.
Programın Toplam Bütçesi	100.000.000 TL
Azami Destek Tutarı	Azami 15.000.000 TL
Yatırım Desteği Oranı	Yatırımda kullanılan öz sermayenin %10'u
Proje Uygulama Süresi	24 ay
Azami Başvuru Sayısı	1 adet
Azami Destek Sayısı	1 adet
Uygulama Yeri	TR63 Bölgesi (Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illeri)
Uygun Başvuru Sahipleri	Limited Şirketler ve Anonim Şirketler
İlan Tarihi	15 Kasım 2022
Son Başvuru Tarihi ve Saati	30 Aralık 2022 Saat 23.59
Sonuçların Açıklanması İçin Öngörülen Zaman	Başvurular birer aylık dönemler halinde alınır ve değerlendirilir.

2. YATIRIMA DAVET PROGRAMI

2.1 Programın Gerekçesi

2023 Yılı Yatırıma Davet Programı'nın (DAVET) temel amacı; Ajans tarafından hazırlanan ve www.yatirimadestek.gov.tr (<https://www.yatirimadestek.gov.tr/yatirim-firsatlari>) adresinde yayınlanmış ön fizibilite konularında yapılacak yatırımların desteklenmesidir. Bu bağlamda TR63 Bölgesinde, başvuru rehberinde yer alan konularda yatırım yapacak firmalara yönelik bir programın uygulanması planlanmıştır.

On Birinci Kalkınma Planı'nda (2019-2023), imalat sanayisinde temel amacın rekabet gücünün ve verimliliğin geliştirilmesi suretiyle iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi olduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda 2023 yılında Türkiye'nin; iş yapma kolaylığı endeksinde daha yüksek sıralamada yer alması, uluslararası doğrudan yatırım içinde Türkiye'nin payının ve planlı sanayi alanlarının (EB, OSB, KSS) ülke yüzölçümüne oranının artırılması hedeflenmiştir. Söz konusu hedefler doğrultusunda yatırımların artırılması amacıyla yatırımcılara nitelikli bilgi sunulması ve yatırımlara ilişkin bürokratik süreçlerin hızlandırılmasına yönelik bilgi sistemleri geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

İlgili planın 326.7'nci maddesinde ve 2019-2020 Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Yatırım Ortamı Çerçeve Eylem Planı'nın 5 inci maddesinde yer alan "İllerin ve bölgelerin öne çıkan yatırım fizibiliteleri Kalkınma Ajanslarının da katkısı alınarak belirlenecek ve bu yatırımların hayata geçirilmesi için Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile işbirliği içinde yatırımcılara tanıtımı yapılacaktır." tedbiri kapsamında; özel sektör yatırımcılarında yatırım fikri oluşturmak ve proje ile ilgili yatırımcılara yol göstermek amacıyla Kalkınma Ajansları tarafından illerin ve bölgelerin potansiyelini açığa çıkaracak, ekonomik kalkınmasına ivme kazandıracak konularda ön fizibilite raporları hazırlanmıştır.

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde (2014-2023), "...bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler ile bilgiye dayalı üretim ekonomisi ve yenilikçilik dünyada ekonomik büyümenin temel belirleyici gücü olmaya devam edecektir." tespiti yer almaktadır. Bu bağlamda, öncü ve destekleyici sektörlerde yenilikçi fikirlere dayalı firma kurulması ile gelişme potansiyeli taşıyan mevcut firmaların desteklenmesine odaklanılacağı, yenilikçiliğe yönelik projelerin uygulamaya konulmasına öncelik verileceği ifade edilmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan 2020-2024 Stratejik Plan'ın amaçları arasında "Sanayide katma değerli üretimin artırılması amacıyla mevcut kapasitenin dönüşümünü, yüksek teknoloji odaklı yeni yatırımların yapılmasını ve nitelikli üretim için işbirliği mekanizmalarının gelişmesini sağlamak" yer almaktadır. Bu amaç doğrultusunda ekonomik faaliyetlerin bölgeler arasında dengeli dağılımı ve bölgelerin içsel potansiyellerinin açığa çıkarılarak ekonomik değere dönüştürülmesinin sağlanacağı ifade edilmektedir. Bu kapsamda Kalkınma Ajansları tarafından hayata geçirilecek projelerin ön fizibilitelerinin hazırlanması önemli bir performans göstergesi olarak görülmektedir.

TR63 Bölge Planı'nda (2014-2023) mevcut sanayi kuruluşları ve uygun yatırım ortamı ile Türkiye'nin sanayi üretim merkezlerinden biri haline gelmiş olan TR63 Bölgesi'nde, yeni ve yenilikçi yatırımlar ve uluslararası standartlardaki teknolojik altyapının entegrasyonu ile sanayi katma değerinin yükseltilmesi sanayi sektörlerinin gelişiminde temel amaç olarak belirlenmiştir. Bu amaç kapsamında yatırım süreçlerinde kolaylaştırıcılık ve danışmanlık hizmetlerinin etkinleştirilmesi önceliklendirilmiş ve

bölgedeki yatırım destek ofisleriyle Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisinin iş birliği içinde olunması temel tedbir olmuştur.

Diğer taraftan Birleşmiş Milletler Kalkınma Programında sürdürülebilir kalkınma için toplam 17 adet amaç belirlenmiş olup bunlar, Binyıl Kalkınma Hedeflerine ulaşabilmek için iklim değişikliği, ekonomik eşitsizlik, yenilikçilik, sürdürülebilir tüketim, barış ve adalet gibi alanları içermektedir. Bu kapsamda “Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı” temel amaçlarından birisi olup dayanıklı altyapılar tesis etmek, kapsayıcı ve sürdürülebilir sanayileşmeyi desteklemek ve yenilikçiliği güçlendirmek hedeflenmektedir. Ayrıca söz konusu temel amacın, madde 9.3 alt başlığında; “Özellikle gelişmekte olan ülkelerde küçük ölçekli sanayi işletmelerinin ve diğer işletmelerin uygun koşullu krediyi de kapsayan finansal hizmetlere erişimlerinin ve değer zincirlerine ve piyasalara entegrasyonlarının artırılması” hedeflenmektedir.

Ulusal ve bölgesel ölçekli planlama çalışmaları ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda Ajansın 2020 Yılı Çalışma Programı ile bölgesel potansiyeli açığa çıkaracak ve ekonomik kalkınmaya ivme kazandıracak yatırımların hayata geçirilmesi amacıyla ön fizibilite hazırlama çalışmaları başlatılmış ve bu süreç 2021 yılında da devam etmiştir. Bu kapsamda, Ajans tarafından hazırlanan ön fizibilite çalışmalarından 22 adedi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygun bulunmuş olup bu ön fizibilitelerin yatırıma dönüştürülmesi için harekete geçilmiştir. Bugüne kadar uygulanan destek programlarında 10 adet ön fizibilite çalışması yatırıma dönüştürülmüştür. Geriye kalan 12 adet ön fizibilite çalışmasının bölge ve ülke ekonomisine kazandırılması amacıyla Yatırıma Davet Programı ilan edilmiştir.

Bu program ile Ajans tarafından hazırlanan ön fizibilite çalışmalarının, öncelikle Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası kredi destekleri kullanılarak, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası’nın kredi desteklerine uymayan konularda ise Ajans ile protokol imzalayan diğer aracı kurumların finansmanı ile yatırıma dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Programın temel hedefleri arasında “yastık altı” şeklinde tanımlanan ve henüz yatırım ekosistemine kazandırılmamış kaynakların yatırıma dönüştürülmesi yer almaktadır. Buna yönelik olarak yatırım sürecinde kullanılacak öz sermaye miktarı ile orantılı olarak başvuru sahiplerine işletme sermayesi hibe desteği sağlanacaktır. Bu husus yatırımların seçiminde göz önünde bulundurulacaktır.

2022-2023 döneminde Kalkınma Ajanslarının “Genç İstihdamı” teması altında faaliyetlerini önceliklendirmesi kararlaştırılmıştır. Söz konusu temanın uygulama çerçevesinde; gençlerde yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma bilincinin oluşturulması, gençlerin geleceğin işlerinin gerektirdiği beceriler ile donatılması, gençlerin becerilerine uygun işlerde istihdam edilmesi ve gençlerin üretim süreçlerine aktif katılımının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, programda, 15-34 yaş arası genç istihdamı içeren başvurular diğer başvurulara göre önceliklendirilecektir.

Bu destek programı, Proje Faaliyet ve Destekleme Yönetmeliği 7. Maddesinin 2. Fıkrası çerçevesinde tasarlanmış olup, Ajans tarafından ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konularında TR63 Bölgesinde yatırım yapacak firmalara yönelik verilecek desteğin kural ve şartlarını düzenlemektedir. Bu başvuru rehberinde sayılmayan hususlar için, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Destek Yönetim Kılavuzu ve Yatırıma Davet Programı Uygulama Usul ve Esasları uygun düştüğü ölçüde uygulanacaktır.

2.2 Desteğin Konusu

2023 Yılı Yatırıma Davet Programı (DAVET), Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan ve www.yatirimadestek.gov.tr (<https://www.yatirimadestek.gov.tr/yatirim-firsatlari>) adresinde yayınlanan ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konularının hayata geçirilmesi amacıyla uygulanmaktadır.

Bu program ile başvuru rehberinde yer alan konularda yatırım yapmak isteyen başvuru sahipleri, yatırım teşvik belgesine başvuru yapmak şartı ile uygun düşmesi halinde Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'ndan ya da Ajans ile protokol imzalayan diğer aracı kurumlardan avantajlı şartlarda kredi kullanabilecektir. Bununla birlikte yatırımcılar kredi kullanmadan %100 öz sermaye ile yatırım yapabileceklerdir.

Program kapsamında, ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konularında yapılan yatırımların tamamlanması sonrasında, bu yatırımlarda kullanılan öz sermaye miktarının %10'u kadar tutarda işletme sermayesi hibe desteği sağlanacaktır.

2.3 Öncelik Alanları

Hazırlanan ön fizibiliteler ile bölgenin potansiyelini ortaya çıkaracak, sanayi katma değerini yükseltecek, imalat sanayisinin rekabet gücünü artıracak yeni ve yenilikçi yatırımların hayata geçirilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, dışa bağımlılığı ve cari açığı azaltan, ithal ikamesi yaratan, yerlileştirmeye katkıda bulunan, ihracatı artıran, yeni istihdam yaratan, verimliliği ve katma değeri yüksek üretim yapan yatırımlar önceliklendirilmiştir.

2.4 Destek Oranı ve Limitler

Bu program kapsamında yapılacak yatırım için Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası üzerinden ya da Ajansımız tarafından protokol yapılmış aracı kurumlar üzerinden avantajlı şartlarda kredi kullanılabilir. Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası dışındaki diğer aracı kurumlar üzerinde kredi kullanımı yapılması durumunda başvuru döneminde ilgili aracı kurumdan kredi uygunluk belgesi alınacaktır. Tamamlanan ve işletmeye alınan yatırımlar için **azami 15.000.000 TL** olmak üzere, yatırımda kullanılan **öz sermayenin % 10'u kadar** işletme sermayesi hibe desteği Ajans tarafından sağlanacaktır. Ajans tarafından sağlanacak işletme sermayesi hibe desteğinin hak edilebilmesi için toplam sabit yatırım tutarının en az %30'u öz sermayeden karşılanmalıdır. Bununla birlikte yatırımcılar kredi kullanmadan %100 öz sermaye ile de yatırım yapabileceklerdir.

Ajans tarafından sağlanacak destekler, **KDV dâhil** tutarlar üzerinden sağlanacaktır.

Bu program kapsamında desteklenecek yatırımlar için tahsis edilen toplam program bütçe tutarı **100.000.000 TL**'dir. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı, bu program için ayırdığı kaynakları revize etme, kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

2.5 Programın Mantıksal Çerçevesi

2023 Yılı Yatırıma Davet Programı (DAVET) için oluşturulan Mantıksal Çerçeve aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. Programın Mantıksal Çerçevesi

Projenin Kapsamı	Objektif Şekilde Doğrulanabilir Başarı Göstergeleri	Doğrulama Kaynakları
Genel Amaç <i>İlgili SOP amaçları</i> - TR63 Bölgesi sanayi üretiminde katma değer ve rekabetçiliğin artırılması	<i>SOP'ta bulunan ve MDP'nin amacıyla doğrudan ilgili olan az sayıda gösterge</i> - Destek programları kapsamında geliştirilen yenilikçi ürün çeşidi	- Proje kayıtları (Kapasite raporları, nihai rapor vb)

		- Firmalarda geliştirilen yeni fikir sayısı	
Özel Amaçlar	<p>MDP'nin amacı</p> <p>- TR63 Bölgesinde, Ajans tarafından hazırlanan ve www.yatirimadestek.gov.tr (https://www.yatirimadestek.gov.tr/yatirim-firsatlari) adresinde yayınlanan ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konularında yapılacak başvuruların desteklenmesi</p>	<p>Program Göstergeleri (Sonuç-Etki) Program tamamlandıktan sonra 2-3 yıl içinde oluşması beklenen sonuç ve etkilere yönelik göstergeler ve program hedefleri tanımlanır.</p> <p>- Kayıtlı Genç İstihdam Sayısı (75 kişi) - Sürekli İstihdam (100 kişi) - Yurtdışı Müşteri Sayısı (10) - İhracat Yapılan Ülke Sayısı (5) - Yurt İçi Satış Tutarı (10 Milyon TL) - Yurt Dışı Satış Tutarı (10 Milyon TL)</p>	<p>- Proje kayıtları - TSO kayıtları - TUİK verileri - Firma verileri</p>
Beklenen Sonuçlar	<p>Programın öncelikleri</p> <p>- Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda; dışa bağımlılığı ve cari açığını azaltan, ithal ikamesi yaratan, yerlileştirmeye katkıda bulunan, ihracatı artıran, yeni istihdam yaratan, verimliliği ve katma değeri yüksek üretim yapan yatırımlar önceliklendirilmiştir.</p>	<p>Program Göstergeleri (Sonuç-Çıktı-) Program tamamlanmaz oluşacak sonuç ve çıktılara yönelik göstergeler ve hedefleri öncelik bazında belirlenir. Bu göstergelerin projeler için zorunlu gösterge olması gerekir.</p> <p>- Yatırımda Kullanılan Öz Sermayenin Toplam Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%40) - Üretim Hattı Sayısı (11) - Ürün Çeşidi Sayısı (11) - Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı (4) - Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı (4) - Çevre Dostu Ürün Sayısı (3) - Verimlilik artışı (%25)</p>	<p>- Proje kayıtları - TSO kayıtları - İŞKUR verileri - Firma verileri</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Alınan yerli ürün belgesi sayısı (7) -Birim üretim maliyetlerinde azalma oranı (%15) 	
Faaliyetler	<p><i>Temel Proje Konuları</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kahramanmaraş İli Bakalit Hammaddesi İmalatı - Osmaniye İli Filtre Kağıdı İmalatı - Kahramanmaraş İli Leonardit ve Gidyadan Organomineral Gübre İmalatı -Osmaniye İli Yer Fıstığı Ezmesi İmalatı -Kahramanmaraş İli Tost Makinesi İmalatı -Kahramanmaraş İli Elektrikli Su Isıtıcısı İmalatı -Kahramanmaraş İli Balık Yemi İmalatı -Hatay İli Zeytin Atığından Enerji Üretim Tesisi -Hatay İli Mobilya Sektörü Atıklarından Palet İmalatı -Hatay İli Kedi ve Köpek Yaş Mama Üretimi - Hatay İli Havuç Suyu Konsantresi Üretim Tesisi 	<p><i>Seçimlik Proje Göstergeleri Programın amaç ve önceliklerine uygun olarak performans göstergesi listesi belirlenir..</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Kayıtlı Genç İstihdam Sayısı -Yatırımda Kullanılan Öz Sermayenin Toplam Sabit Yatırım Tutarına Oranı -Sürekli İstihdam Sayısı -Üretim Hattı Sayısı -Yurtdışı Müşteri Sayısı -İhracat Yapılan Ülke Sayısı -Ürün Çeşidi Sayısı -Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı -Yurt İçi Satış Tutarı -Yurt Dışı Satış Tutarı -Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı -Çevre Dostu Ürün Sayısı -Üretim Kapasitesi -Verimlilik artışı -Üretim Miktarı -Alınan yerli ürün belgesi sayısı -Birim üretim maliyetlerinde azalma oranı 	<ul style="list-style-type: none"> - Proje kayıtları - TSO kayıtları - TUİK verileri - İŞKUR verileri - Firma verileri

3. UYGUNLUK KRİTERLERİ VE BAŞVURU SÜRECİ

Bu bölümde; 2023 Yılı Yatırıma Davet Programı çerçevesinde Ajansımız tarafından hazırlanan ön fizibilite raporlarının hayata geçirilmesini amaçlayan yatırımların sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kuralları;

- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği,
- Destek Yönetimi Kılavuzu,
- Proje Uygulama Rehberi
- Yatırıma Davet Programı Uygulama Usul ve Esasları

hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru Sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu belgelerde yer alan bütün hususları okumuş, anlamış ve kabul etmiş sayılırlar.

Yatırıma Davet Programı zorunlu hallerde, Yönetim Kurulunun onayını almak şartıyla Ajans tarafından desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal edilebilir. Bu durumda, Ajanstan herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.

3.1 Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik 3 temel uygunluk kriteri söz konusudur. Bunlar bu bölümde sıralandığı hali ile Başvuru Sahibi ve Ortakların Uygunluğu, Projelerin Uygunluğu ve Maliyetlerin Uygunluğudur.

3.1.1 Başvuru Sahibi ve Ortakların Uygunluğu

Bu programa TR63 Bölgesine yatırım yapacak **limited şirketler ve anonim şirketler** başvuru yapabilir.

Başvuru Sahipleri, aşağıda yer alan koşulları karşılıyor olmalıdır:

- TR63 Bölgesinde kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması (bölgede kayıtlı olmayan başvuru sahiplerinin sözleşme aşamasına kadar merkez ya da yasal şubelerini bölgeye kayıt yaptırmaları gerekmektedir)
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesidir.

Ayrıca, Başvuru Sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin ya da kurucu üyelerinin aşağıda sayılı hallerden bazıları için süreli bazıları için ise süresiz teklif çağrısına katılma yasağı vardır:

a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,

b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,

c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,

ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,

d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülükler uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,

e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmayanlar,

f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde Değerlendirme Komisyonunu veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,

g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Söz konusu projeye Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının %3'ü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar.

ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki 2 yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren 4 yıllık bir süre için geçerlidir. (g)'de belirtilen durumda yazılı yükümlülüklerinin yerine getirilmesine dek; (ğ)'de yazılı durum için ise süresiz olarak söz konusudur.

Başvuru Sahipleri, sunulan proje teklifinin uygulanmasından doğrudan sorumlu olarak hareket edecek, projeleri destek almaya hak kazanıp, Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı ile sözleşme imzaladığı takdirde "Sözleşme Tarafı" (Yararlanıcı) olacaktır. Yararlanıcıya sağlanacak işletme sermayesi hibe desteğine ilişkin sözleşme Yararlanıcı ile Ajans arasında, kredi kullanımına ilişkin sözleşme ise ilgili Aracı Kurum ile Yararlanıcı arasında imzalanacaktır.

• *Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde Başvuru Sahibi ya da İştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.*

• *Millî güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı tespit edilenler destek alamazlar.*

3.1.2 Projelerin Uygunluğu (Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler)

Yatırım Uygulama Süresi: Yatırım uygulama süresi, fizibilite raporu ve başvuru formunda bahsi geçen yatırımın tamamlanması için verilen süredir ve **en fazla 24 aydır**. Bu 24 aylık süre, yatırım kredisinin ve/veya özsermayenin kullanılması ve yatırımın tamamlanması için tanınan azami süredir. Bu süre, Ajansla Yararlanıcı arasındaki sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Yatırım Yeri: Yatırımlar, Ajansın faaliyet gösterdiği TR63 Düzey 2 Bölgesinde (Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye) gerçekleştirilmelidir.

Yatırım Konuları: Bu program kapsamında aşağıda yer alan ön fizibilitesi Ajans hazırlanmış yatırım konularına yönelik başvurular desteklenecektir.

Tablo2. Ön Fizibilitesi Hazırlanmış Yatırım Konuları

Sütun1	YATIRIMA DAVET PROGRAMI YATIRIM KONULARI
1	Bakalit Hammaddesi İmalatı
2	Filtre Kağıdı İmalatı
3	Leonardit ve Gidyadan Organomineral Gübre İmalatı
4	Yer Fıstığı Ezmesi İmalatı
5	Tost Makinesi İmalatı
6	Elektrikli Su Isıtıcısı İmalatı
7	Balık Yemi İmalatı
8	Zeytin Atığından Enerji Üretim Tesisi
9	Mobilya Sektörü Atıklarından Palet İmalatı
10	Kedi ve Köpek Yaş Mama Üretimi
11	Havuç Suyu Konsantresi Üretim Tesisi
12	Pet Geri Dönüşüm Tesisi

Yeni yatırım konularının dâhil edilebilmesi amacıyla program kapsamındaki yatırım konuları ve program bütçesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı onayı ile 6 aylık periyotlarla revize edilecektir.

Yatırım döneminde başvuru formu ve fizibilite raporunda yer alan yatırımda revizyonlar gerekebilir. Bu kapsamda, temel ürünün ara girdisi olma, aynı makine parkurunda üretilebilme veya kısmi ek bir yatırım ile yatırımın katma değerini artırma şartlarından en az birisini sağlamak koşuluyla, fizibilite raporunda öngörülen yatırıma ek yatırımlar yapılabilir ya da kısmen yatırım değiştirilebilir (yeni teknoloji kullanımı, temiz üretim yöntemlerinin tercihi gibi). Bu durumda ek olarak yapılan yatırım tutarı, proje bütçesinde ve fizibilite raporunda yer alan yatırım tutarını hiçbir şekilde geçemez, geçmesi durumunda işletme sermayesi hibe desteği, sözleşmeye bağlanan destek tutarı üzerinden verilir.

Uygun proje konuları ve faaliyetleri, destek programının hedefi ve özel amaçları ile uyumlu olarak belirlenmelidir. Bununla birlikte önerilen projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli proje ve faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,

- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya aynı) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma,
- Yerel kuruluşların rutin faaliyetlerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemleri için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.

Başvuru Sahibinin ayrıca şu kıstasları göz önünde bulundurması gerekmektedir;

- Bu program kapsamında Başvuru Sahibi, Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'dan en fazla 1 defa destek alabilir
- Bu program kapsamında komple yeni yatırımlar¹ desteklenmektedir. Bununla birlikte ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konuları içerisinde yer alan ve TR63 bölgesinde halihazırda faaliyet gösteren firmalardan mevcut üretim kapasitesinde **en az %75 oranında** artış ve mevcut kayıtlı istihdamda **en az %40 oranında** artış sağlayan **tevsî yatırımlar** da değerlendirilmeye alınacaktır.
- Başvuru sahibinin yapacağı yatırıma yönelik **teşvik belgesine** başvurması ve **yatırım öncesi** ilgili belgeyi almış olması gerekmektedir.
- Başvuru sahiplerinin, proje uygulama döneminde ve projenin tamamlandığı tarihi izleyen bir yıllık süre içerisinde aynı ajansa başvurması mümkün değildir.
- Yatırımcılar aracı kurumların avantajlı kredilerinden yararlanabileceği gibi, kredi kullanmadan %100 öz sermaye ile yatırım yapabileceklerdir.
- Aynı konuda başvuru yapan farklı başvuru sahiplerinden **her dönem yalnızca biri** Türkiye

¹ Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa ve bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, Yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya mevcut tesisi ile altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımlardır.

Kalkınma ve Yatırım Bankası destekleri için başarılı ilan edilebilir. Diğer aracı kurumlar için bu husus şart değildir. Başvuru döneminde gelen benzer başvurular birlikte değerlendirilip Yönetim Kuruluna sunulur.

Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği uyarınca; hâlihazırda herhangi bir kamu kurum ya da kuruluşundan (Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, TKDK, KOSGEB, TÜBİTAK) veya uluslararası fonlardan (Avrupa Birliği, Büyükelçilik Hibeleri, Dünya Bankası, UNESCO vb.) finansal destek alan projeler ile proje kapsamındaki faaliyetler eş zamanlı olarak Ajanstan mali destek alamazlar.

3.1.3 Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece “Uygun Maliyetler” dikkate alınabilir. Bu nedenle başvuru formunda belirlenecek olan yatırım maliyeti, hem bir maliyet tahmini hem de “Uygun Maliyetler” için tavan niteliğindedir. Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır.

- Yatırımın uygulama süresi içinde gerçekleşmesi,
- Yatırımın hayata geçmesi için gerekli, gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması ve maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının hesaplarında muhasebe belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması, Destekleyici Belgelerin aslı ile kanıtlanması, orijinal kanıtlayıcı ve destekleyici belgelerle desteklenmesi,
- Ajans tarafından uygun maliyet olarak kabul edilmiş olması

gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, bunlar aşağıda tanımlanmaktadır:

Uygun doğrudan maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, Ajans tarafından desteklenmesi uygun görülen projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır.)
- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni ekipman ve hizmet (nakliye, kira vb.) satın alma maliyetleri,
- Proje bütçesinin %5'ini geçmemek kaydıyla sarf malzemesi maliyetleri,
- Proje bütçesinin % 5'ini aşmayacak şekilde ve yalnızca sınırlı deneme üretimi için kullanılan hammadde maliyetleri,
- Taşeron maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu vb.),
- Proje başvurusu ve fizibilite raporu ile uyumlu olan tüm yapım işleri
- Denetim maliyetleri²,
- Mali hizmet maliyetleri (özellikle havale maliyetleri, sigorta, banka maliyetleri vb.)
- Görünürlük maliyetleri
- Proje maliyetlerine ilişkin Katma Değer Vergisi (KDV)

Uygun dolaylı maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin *yüzde ikisini* aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.

Uygun olmayan maliyetler

Uygun olmayan maliyetler Ajans tarafından uygulanacak destek programlarında hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Sözleşmede belirtildiği halde, vergi ve prim ödemeleri hariç, proje hesabı dışında yapılan proje harcamaları,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları,
- İkinci el ekipman,
- Kur artışı dolayısıyla oluşan maliyet artışları
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,

² Uygulanan tüm projelerden denetim raporu talep edilir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere³ ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- İstimlak bedelleri,
- Otomobil, motosiklet, minibüs, otobüs, kaptıkaçtı, arazi taşıtları, panel van, kamyon ve çekici alımı ve kiralanması ile bu işlemlerle taalluku olan giderler,
- Leasing giderleri.

3.2 Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

3.2.1 Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacak?

Programın ilan edilmesi ile birlikte başvuru kabulüne başlanır.

Başvurular başvuru rehberinde belirtilen esas ve usullere uygun olarak elektronik ortamda yapılmalıdır. Başvuru Formu ve ekleri e-Devlet kimlik doğrulama ile giriş yapılarak erişilebilecek Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/>) elektronik ortamda doldurulduktan sonra başvuru sırasında istenen Destekleyici Belgeler sisteme yüklenmelidir.

Ajans tarafından yapılacak teknik değerlendirmeye esas teşkil eden Başvuru Formu ve Ekleri, e-Devlet kimlik doğrulaması ile giriş yapılan KAYS üzerinden doldurulur, destekleyici evraklar KAYS'a yüklenir ve Program ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar elektronik başvuru KAYS üzerinden tamamlanır. Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru kodu üretecek olup bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır.

Her başvuru KAYS üzerinden üretilen Taahhünamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütname son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü içerisinde** Ajansa teslim edilmelidir. Taahhünamenin E-İmza ile imzalanması esastır. Taahhünamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, Taahhütname Başvuru Sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile yukarıda geçen süre içinde Ajansa teslim edilmelidir.

“Taahhütname” proje başvurusu elektronik olarak tamamlandığında, KAYS üzerinden oluşturulup E-İmza ile imzalanan ya da ıslak İmzalı olarak Ajansa teslim edilen belgeyi ifade etmektedir.

Başvuru Sahipleri başvurularının, eksiksiz olup olmadığını programın ön inceleme tablosunda yer alan **kontrol listelerinden kontrol etmelidirler. Tam olmayan başvurular reddedilecektir.**

³ Proje uygulaması ile doğrudan ilgili olmayan ajans ve yararlanıcı arasındaki banka transfer ücretleri, noter masrafları ve vergiler gibi giderler ifade edilmektedir.

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'nın, proje hazırlama ve uygulama konusunda danışmanlık hizmeti sağlayan firma ve kişilerle bir bağı yoktur. Bu konuda Ajans ile bağına referans gösteren kişi ve firmalara itibar etmeyiniz.

3.2.2 Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru Ön İnceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır. Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz bilgiler/belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun reddine yol açabilir. Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir

Başvurular, KAYS üzerinden doldurulan Başvuru Formu ve diğer ekler dışında Ajans tarafından talep edilecek Destekleyici Belgelerle birlikte sunulmalıdır. Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden, sözleşme imzalama aşamasında bu belgelerden doğruluğu teyit edilemeyenlerin asıllarını sunmaları istenecektir. Başvuru sırasında sunulması gereken Destekleyici Belgeler aşağıda listelenmiştir.

Tablo 3. DOĞAKA'ya Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Belge Adı	Açıklama
1 İmza Sirküleri	Başvuru Sahibinin temsil ve ilzama yetkili kişinin/kişilerin ismini/isimlerini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge (İmza Sirküleri); bu kişinin/kişilerin yetkisi ve sorumluluğu Başvuru Sahibinin ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten Yönetim Kurulu'nun veya yetkili yönetim organının bu kişiyi/kişileri yetkilendirme kararı
2 Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname	Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname
3 Sicil Gazetesi/ Gazeteleri	Başvuru Sahibi kuruluşun Kuruluş Sicil Gazetesi dâhil olmak üzere, mevcut sermaye yapısını, faaliyet alanlarını ve varsa konu, unvan, sermaye ve ortaklık yapısı gibi esaslı değişiklikleri gösterir güncel Sicil Gazetesi/Gazeteleri

4	SGK Prim Borcu ve Vergi Borcu Olmadığına Dair Belge	Başvuru Sahibi için <i>sosyal sigorta primi ve vergi borcu ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiklerini ve borcun bulunmadığını veya varsa borcunun yapılandırıldığına ilişkin en fazla 15 gün önce alınmış belge</i> , kayıt veya e-Devlet Kapısından alınmış barkotlu belge
5	Haciz İşlemi Bulunmadığına Dair Belge	Ajans tarafından sağlanacak <i>destek tutarının %3'ü kadar ya da daha fazla</i> bir meblağ için herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına dair <i>yetkili icra dairelerinden alınmış belge</i>
6	Kredibilite Uygunluk Belgesi	(Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın kredi desteklerine uygun olan yatırımlar ile tamamı öz sermaye ile yapılacak yatırımlar hariç) Başvuru Sahibinin program ilan tarihinden sonra ilgili Aracı Kurumdan alınmış Kredi Uygunluk Belgesi (Başvuru Sahibinin bu belgede yer alan kredibilitesi ile kullanacağı özsermaye toplamı, başvuru formu ve bütçede yer alan yatırım tutarına eşit ya da büyük olmalıdır. Aksi halde başvuru reddedilecektir.)

Kredi Uygunluk Belgesi: Başvuru Sahibi aşağıda yer alan Aracı Kuruluş merkez ya da şubelerine başvurarak Kredi Uygunluk Belgesini alır.

Başvuru belgeleri arasında, imzalı ve kaşeli Kredi Uygunluk Yazısı bulunmayan veya kredi talebi henüz sonuçlandırılmamış başvurular için başvurunun teslim tarihine kadar ilgili aracı kuruluşa kredi uygunluk başvurusunda bulunduğunu belgeleyemeyen Başvuru Sahiplerinin başvuruları, Ön İnceleme aşamasında reddedilir. Kredi Uygunluk Yazısı yerine ilgili aracı kuruluştan verilen Kredi Uygunluk Başvuru Yazısı ile Ajansa başvuran Başvuru Sahiplerinin kredi uygunluk talepleri, uygulama protokollerinde belirtilen süre içerisinde sonuçlandırılarak kredi talebi uygun görülenlerin Ajans tarafından değerlendirilmesine devam edilir, kredi talebi uygun görülmeyenlerin başvuruları ise ön incelemede reddedilir. Yararlanıcıların mali yönetim risk ve kapasitelerine ilişkin kredibilite değerlendirmesi, ilgili Aracı Kuruluş tarafından kendi mevzuat ve uygulamaları çerçevesinde yapılır.

Aracı Kurum tarafından kredibilite değerlendirmelerinin yapılabilmesi için, istenen Destekleyici Belgeler ile birlikte aracı kuruma başvurulması gerekmektedir.

Bu program kapsamında öncelikle **Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası**'ndan finansman kullanılabilir. **Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın kredilerine uygun olmayan başvurular** için Ajansın anlaşmalı diğer aracı kurumları üzerinden kredi uygunluk belgesi ve kredi başvurusu yapılabilecektir.

Sunulan belgeler arasında tutarsızlık olması durumunda güncel Sicil Gazetesi dikkate alınır.

Başvuru Sahibi durumuna göre sayılan belgelerden uygun düşenleri sunacaktır.

E-Devlet Kapısı üzerinden alınan barkotlu belgeler Ajans tarafından kabul edilecektir.

Sözleşme İmzalama Aşamasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler: Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden, sözleşme imzalama aşamasında aşağıda belirtilmiş olan belgelerden doğruluğu teyit edilemeyenlerin asıllarını sunmaları istenecektir.

Tablo 4. Sözleşme İmzalama Aşamasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Belge Adı	Açıklama
1 Yatırım Teşvik Belgesi	Uygulanması planlanan yatırım için düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi ya da Yatırım Teşvik Belgesine başvurulduğunu gösterir belge (<i>yatırıma başlamadan önce her hâlükârda belgenin alınmış olması gerekir</i>)
2 İmza Sirküleri	<i>Başvuru Sahibinin temsil ve ilzama yetkili kişinin/kişilerin ismini/isimlerini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge (İmza Sirküleri);</i> bu kişinin/kişilerin yetkisi ve sorumluluğu Başvuru Sahibinin ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten Yönetim Kurulu'nun veya yetkili yönetim organının bu kişiyi/kişileri yetkilendirme kararı
3 SGK Prim Borcu ve Vergi Borcu Olmadığına Dair Belge	Başvuru Sahibi için <i>sosyal sigorta primi ve vergi borcu ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiklerini ve borcun bulunmadığını veya varsa borcunun yapılandırıldığına ilişkin en fazla 15 gün önce alınmış belge,</i> kayıt veya e-Devlet Kapısından alınmış barkotlu belge (<i>başvuru aşamasında alınan belgenin güncelliğini kontrol etmek için</i>)
4 Haciz İşlemi Bulunmadığına Dair Belge	Ajans tarafından sağlanacak <i>destek tutarının %3'ü kadar ya da daha fazla</i> bir meblağ için herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına dair <i>yetkili icra dairelerinden alınmış belge</i> (<i>başvuru aşamasında alınan belgenin güncelliğini kontrol etmek için</i>)
5 İzin, Ruhsat vb.	Yatırımın hayata geçmesi için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan <i>her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans vb. belgeler (Örneğin Yapı Kullanım İzni, İnşaat Ruhsatı, Kültür varlıklarını Koruma Kurulu İzni, Anıtlar Kurulu İzni vb.)</i>

6	ÇED Durumuna İlişkin Belge	Yatırım faaliyetlerinin niteliğine göre ÇED gerekli değildir kararı ya da ÇED olumlu kararı ya da yapılacak faaliyetin ÇED yönetmeliğine tabi olmadığına dair ilgili kurumdan alınacak yazı (Başvuru kapsamında yapılacak olan yatırım konusu ile uyumlu olması ve geçerliliği devam eden bir belge olması gerekmektedir.)
7	Mülkiyet Durumuna İlişkin Belge	Yatırımın uygulanacağı yerin mülkiyet durumuna ilişkin belge (Tapu, program ilan tarihinden sonraki 5 yılı kapsayacak noter tasdikli Kira Kontratu, Tahsis Sözleşmesi ya da Tahsis için başvuru yapıldığına dair kanıtlayıcı belge, Protokol vb.)
8	Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname	Başvuru Sahibi kuruluşun en üst yetkilisi veya yetkili temsilcisi tarafından imzalanmış Çifte Finansman Olmadığına Dair Taahhütname
9	Mali Tablolar	Başvuru Sahibinin vergi dairesince onaylanmış, varsa son 2 mali yıla ait (2020 ve 2021) Gelir Tablosu ve Bilançosu/İşletme Hesap Özeti , yeni işletmeler için ara dönem onaylı bilanço veya hesap özeti, şahıs işletmesi ise gelir vergisi beyannamesi vb.
10	SGK'ya Kayıtlı Çalışan Sayısı	Başvuru Sahibinin çalışan personel sayısının gösteren Sosyal Güvenlik Kuruluşu'ndan alınmış onaylı, güncel (program ilan tarihi ve sonrasında alınmış) belge veya e-Devlet Kapısı üzerinden alınmış barkotlu belge
11	Faaliyet Belgesi	Başvuru Sahibinin kurulduğunu ve faaliyette olduğunu gösterir belge
12	Kapasite Raporu	Tevsi yatırımlar için mevcut kurulu kapasiteyi gösterir kapasite raporu

Ajans, gerekli gördüğü durumlarda sözleşme aşamasında ilave belgeler talep edebilir.

Ajans tarafından asılları talep edilen belgeler, noter veya belgeyi düzenleyen yetkili kurum/kuruluş tarafından tasdik edilebileceği gibi, aslı Ajans'a ibraz edilmek şartıyla "Aslı Görülmüştür" şerhi düşülerek Ajans tarafından da tasdik edilebilecektir.

Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren 15 iş günü içinde başvuru sırasında sunulan evraklardan Ajansın talep ettiklerinin asıllarını veya onaylı suretlerini Ajansa teslim eder. Bu süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen Başvuru Sahipleri ile sözleşme imzalanmaz.

3.2.3 Başvuruların Alınması İçin Son Tarih

Aracı Kurum tarafından kredibilite değerlendirmelerinin program başvuru süresi içerisinde sonuçlandırılabilmesi için, ilan metninde belirtilen Destekleyici Belgeler ile başvurunun yapılmasından **en az 15 gün önce** Aracı Kuruma başvurulması Başvuru Sahibinin yararınadır. (Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankasının desteklerine uygun başvurular hariç)

Programın ilan edilmesi ile birlikte başvuru kabulüne başlanır. Başvurular birer aylık dönemler halinde alınıp değerlendirilecek olup, başvuru dönemleri için son başvuru tarih ve saatleri aşağıda belirtilmektedir. Taahhütnamenin elden tesliminde posta ve kargodaki gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

Tablo 5. Başvuru Dönemleri

<i>Başvuru Dönemi</i>	<i>Son Başvuru Tarihi</i>	<i>Taahhütname için Son E-İmza / Teslim Tarihi</i>
1 2022 Kasım Başvuruları	30 Kasım 2022 saat 23.59	7 Aralık saat 17.00
2 2022 Aralık Başvuruları	30 Aralık 2022 saat 23.59	6 Ocak 2023 saat 17.00

Bununla birlikte program bütçesinin tamamının kullanılması durumunda, son başvuru tarihinden önce program sonlandırılır.

3.2.4 Daha Fazla Bilgi Almak İçin

Sorularınızı, teklif çağrısının referans numarasını açık bir şekilde belirterek, aşağıdaki elektronik posta adresine ya da faks numarasına gönderebilirsiniz. Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihini müteakip **en geç 3 (üç) gün içerisinde** cevaplanacak ve diğer gelen sorularla birlikte Ajans internet adresinde

Sıkça Sorulan Sorular (SSS) bölümü altında yayınlanacaktır. Bu şekilde, bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi SSS aracılığıyla diğer başvuru sahiplerine de duyurulacaktır. Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgiler Ajans tarafından sağlanacaktır. **SSS listesinde ve başvuru rehberinde yer almayan hiç bir bilgi başvuru sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.**

İnternet Adresi

www.dogaka.gov.tr

E-posta Adresi

davet@dogaka.gov.tr

Faks

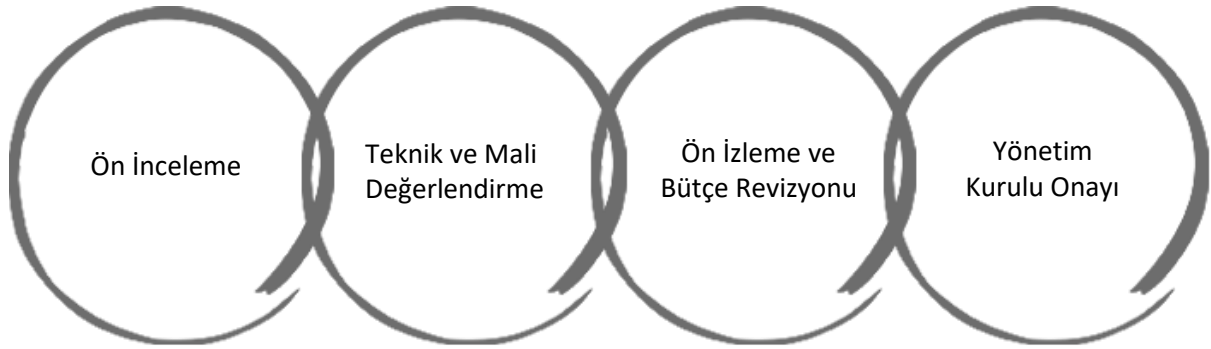
0 (326) 225 14 52

4. DEĞERLENDİRME USULLERİ VE KRİTERLERİ

4.1 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçimi

Bu program kapsamında başvurular birer aylık dönemler halinde alınır ve değerlendirilir. Başvurular, Ajans gözetim ve koordinasyonunda Ajans personeline bu başvuru rehberinde yer alan kriterler çerçevesinde incelenip değerlendirilecektir.

Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir.

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankasının desteklerine uygun başvurular hariç diğer başvuruların sunulması için Aracı Kurum onaylı Kredi Uygunluk Belgesi alınması gerekmektedir. Onaylı Kredi Uygunluk Belgesi bulunmayan başvurular Teknik ve Mali Değerlendirme aşamasına alınmayacaktır. Tamamı öz sermaye ile yapılacak yatırımlar için bu husus geçerli değildir.

Başvurular, Genel Sekreter tarafından kurulacak bir komisyon tarafından **15 iş günü içerisinde** değerlendirilir. Komisyon başkanı Genel Sekreter tarafından belirlenir. Komisyon çalışmalarına Bakanlıktan en az bir temsilci davet edilir. Bakanlık gerekli görmesi halinde değerlendirme çalışmalarına temsilci gönderebilir.

Değerlendirme süreci, Ön İnceleme ile Teknik ve Mali Değerlendirme olmak üzere iki temel aşamadan oluşmaktadır. Ajans, gerekli görmesi halinde yerinde ziyaret, yüz yüze ve/veya telefonla görüşme gibi Ön İzleme çalışmaları yapabilir. Ön İnceleme ile Teknik ve Mali Değerlendirme tamamlanıp, değerlendirme sonuçları ilk Yönetim Kurulunda onaya sunulur. Yönetim Kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda destek almayı hak eden başvurular belirlenir.

Değerlendirme süreci, Ajans Uzmanları tarafından gerçekleştirilen **Ön İnceleme** ile **Teknik ve Mali Değerlendirme** olmak üzere iki temel aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar ile birlikte Ajans Genel Sekreterliği tarafından gerekli görülmesi halinde **Ön İzleme ve Bütçe Revizyonu** çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Başvuru döneminde gelen benzer başvurular birlikte değerlendirilip Yönetim Kuruluna sunulur. Süreç, Yönetim Kurulu tarafından yapılan **Nihai Onay/Ret** değerlendirmeleri sonucunda destek almayı hak eden projelerin belirlenmesi ile tamamlanmaktadır.

4.1.1 Ön İnceleme

Yalnızca zamanında tamamlanan başvurular Ön İncelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında Başvuru Sahibinin ve yatırım konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden Ön İnceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu başvurular reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.
- Ajans Ön İnceleme ve değerlendirme sürecinde, Başvuru Sahibinden Başvuru Formu ve Destekleyici Belgelere ilişkin olarak ek bilgi ve belge isteyebilir.

Başvuru belgelerinin ve başvuru taahhünamesinin, Başvuru Sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus imza sirküleri veya vekâletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans, Başvuru Formu ve ekleri ile destekleyici belgeler dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi başvurunun Ön İnceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında Ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri Ön İnceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında Başvuru Sahibinden talep edebilir. Başvuru Sahibi, Ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri Ajans tarafından Başvuru Rehberinde belirlenen zamanda sunmayan Başvuru Sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan başvurular, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun Ön İncelemede elenmiş kabul edilir.

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, başvuru yalnızca bu esasa dayanarak reddedilebilir ve bu noktadan sonra artık değerlendirilmez.

Başvuru Formu ve ekleri haricindeki Destekleyici Belgeleri eksik olan ve/veya hatalı yüklemiş olan Başvuru Sahiplerine **3 iş gününü geçmemek kaydıyla** ek süre verilir. Bu süre içerisinde söz konusu eksikliklerin giderilememesi halinde bu başvurular teknik ve mali değerlendirme sürecine alınmaz. Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçelenirilmesi eksik olan ya da uygun doldurulmayan başvurular eksik evrak bildirimini yapılmaksızın elenir.

Tablo 6. Ön İnceleme Evrak Kontrol Listesi

Kriterler	Evet	Hayır	Geçerli değil	Eksik Belge
1. Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçelenirilmesi standart formata uygun ve Türkçe olarak KAYS'ta hazırlanmıştır.				
2. Başvuru KAYS üzerinden elektronik olarak tamamlanmasından sonra KAYS üzerinden oluşturulan Taahhütname, yetkili kişi/kişiler tarafından E-İmza ile imzalanmış ya da Islak İmzalı olarak Ajansa teslim edilmiştir.				
3. Başvuru Sahibi Kuruluş Sicil Gazetesi dâhil olmak üzere, mevcut sermaye yapısını, faaliyet alanlarını ve varsa konu, unvan, sermaye ve ortaklık yapısı gibi esaslı değişiklikleri gösteren güncel Sicil Gazetesi/Gazeteleri KAYS üzerinden sunulmuştur.				
4. Başvuru Sahibinin temsil ve ilzama yetkili kişinin/kişilerin ismini/isimlerini ve imzasını/imzalarını noter tarafından tasdik eden güncel belge (İmza Sirküleri); bu kişinin/kişilerin yetkisi ve sorumluluğu Başvuru Sahibi ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa, ilaveten Yönetim Kurulu'nun veya yetkili yönetim organının bu kişiyi/kişileri yetkilendirme kararı KAYS üzerinden sunulmuştur.				
5. Proje Uygulamaya İlişkin Beyanname doldurulmuş, matbu hali Başvuru Sahibi kuruluşun en üst yetkilisi veya yetkili temsilcisi tarafından imzalanmış ve kaşelenmiş olarak KAYS üzerinden sunulmuştur.				
6. SGK Prim Borcu ve Vergi Borcu Olmadığına Dair Belge KAYS üzerinden sunulmuştur.				
7. Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının %3'ü kadar ya da daha fazla bir meblağ için herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına dair yetkili icra dairelerinden alınmış belge KAYS üzerinden sunulmuştur.				
8. Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankasının desteklerine uygun başvurular hariç diğer başvurular için Başvuru Sahibinin ilgili Aracı Kurumdan aldığı Kredi Uygunluk Belgesi (Başvuru Sahibinin bu belgede yer alan kredibilitesi ile kullanacağı				

özsermaye toplamı, başvuru formu ve bütçede yer alan yatırım tutarına eşit ya da büyük olmalıdır.) KAYS üzerinden sunulmuştur.				
--	--	--	--	--

Ön inceleme kapsamında uygunluk kontrolü gerçekleştirilir. Başvuru Sahibinin ve başvuruların bu Başvuru Rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

Tablo 7. Ön İnceleme Uygunluk Kontrolü Listesi

Kriterler	Evet	Hayır
1. Başvuru Sahibi uygundur.		
2. Başvuru Sahibi, Ajans ile daha önceki yıllarda destek sözleşmesi imzalamış ise proje uygulama döneminde değildir ve destek yasakları süresi içerisinde Ajansa yeniden başvurmamıştır.		
3. Başvuru başvuru rehberinde yer alan ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konularına uygundur.		
4. Başvuru, belirtilen limitler dâhilindedir (Destek Limitleri, Yatırım Uygulama Süresi vb.).		
5. Sunulan bütün belgeler geçerlidir. ⁴		
6. Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankasının desteklerine uygun başvurular hariç diğer başvurular için Başvuru Sahibinin kredibilitesi uygundur (Kredi Uygunluk Belgesinde yer alan tutar ile Başvuru Sahibinin kullanacağı özsermaye toplamı, yatırım tutarına eşit ya da büyük olmalıdır).		

Sadece Ön İncelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

4.1.2 Teknik ve Mali Değerlendirme

Başvurular aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre Gizlilik ve Tarafsızlık Sözleşmesi çerçevesinde değerlendirilecektir. Bu hususta Ajans gerekli tedbirleri alır. Değerlendirmede sırası ile Başvuru Sahibinin Mali ve **Operasyonel Kapasitesi** ve başvuru konusunun programın amaç ve öncelikleri ile **İlgililiği** projenin destek sonrası **Sürdürülebilirliği** ile projenin **Bütçe ve Maliyet Etkinliği** göz önüne alınacaktır.

⁴ Geçerli Belge: hukuken tanımlanan şekil şartlarına uygun, okunaklı ve anlaşılır, yetkili tarafından düzenlemiş, kaşelenmiş/imzalanmış/barkotlu ve bu program kapsamında talep edilen evraklardır.

Değerlendirme Tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, belirlenen aralıklarda puanlar verilecektir. Azami puanı 5 olan örnek için puanlama usulü, aşağıda gösterilmiştir.

1 = Çok Zayıf

2 = Zayıf

3 = Orta

4 = İyi

5 = Çok İyi

Başvuruların destek almaya hak kazanabilmesi için 100 puan üzerinden 65 puan olan toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun İşletme Kapasitesi bölümünden 30 puan üzerinden **en az 18 puan**, İlgililik bölümünden de 35 puan üzerinden **en az 21 puan** alması koşulu aranacaktır. Bu değerlendirmenin sonunda 100 puan üzerinden **65 ve üzerinde puan alan** başvurular başarılı başvurular olarak listelenir ve Yönetim Kuruluna sunulur.

Genel sekreter, teknik değerlendirme sonunda başarılı olan projelerin bütçe incelemesini yapar veya yaptırır; sonrasında ise asıl ve yedek projeleri yerli malı belgesine sahip mal alımını taahhüt etmesi bakımından da inceler ya da inceletir. Bu taahhüdün revize edilmiş proje bütçesine oranı en az yüzde yirmi ise 1, en az yüzde otuz ise 2, en az yüzde kırk ise 3, en az yüzde elli ise 4, yüzde yetmiş beş ve fazlası ise 5 puan projenin nihai değerlendirme puanına eklenir. Başarılı proje listesi bu sonuçlara göre yeniden oluşturulur.

Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu başvuru rehberinde belirtilen programın toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı başvurular, aşağıdaki kriterlere göre olarak sıralanır.

- Eşit puan alan başarılı başvurular için, öncelikle ilgililik bölümü için verilen puanların ortalamasına göre sıralama yapılır.
- Birinci kriterde eşitlik olması halinde, mali ve operasyonel kapasitesi bölümündeki puana göre sıralama yapılır.
- İlk 2 kriterde de eşitlik olması halinde, başvuru tarihi ve saati esas alınır.

Tablo 8. Değerlendirme Tablosu

Bölüm	Puan
1. Mali ve Operasyonel Kapasite	30
1.1 Başvuru Sahibi yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (Başvuru konusu ve yatırım faaliyetleri hakkında teknik bilgi ve tecrübe düzeyi dikkate alınacaktır.)	10
1.2 Başvuru Sahibi yeterli işletme yönetim kapasitesine sahip mi? (Personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri düzeyi dahil olmak üzere kurumsal kapasite dikkate alınacaktır.)	10
1.3 Başvuru sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi? (Özkaynak kullanılabilirliği ve proje sonuçlarının mali açıdan sürdürülebilirliği de değerlendirmede dikkate alınacaktır.)	10

2. İlgililik	35
2.1 Başvuru, program ile ne kadar ilgili? Başvuru, ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konuları ile ne kadar örtüşmektedir?	15
2.2 Başvuru program önceliklerine katkı sağlıyor mu? Dışa bağımlılığı ve cari açığını azaltan, ithal ikamesi yaratan, yerlileştirmeye katkıda bulunan, ihracatı artıran, yeni istihdam yaratan, verimliliği ve katma değeri yüksek üretim yapan bir yatırım mı?	10
2.3 Başvuru özel katma değer unsuru içeriyor mu? (%30 dan fazla öz sermaye kullanım oranı, 15-34 yaş arası genç istihdamı) • Öz sermayenin toplam sabit yatırım tutarına oranı en az %30 ise 3 puan, en az %40 ise 4 puan, %50 ve üzeri ise 5 puan verilir. • 15-34 yaş arası kayıtlı genç istihdamı artışı için, istihdam edilen her 4 kişi için 1 puan, toplam en fazla 5 puan verilir.	10
3. Etki ve Sürdürülebilirlik	20
3.1 Projenin, hedef grupları üzerinde somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dâhil olmak üzere)	5
3.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dâhil olmak üzere, içinde bulunduğu sektöre veya yan sektörlerle pozitif etkisi olacak mı?)	5
3.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? - Mali açıdan (destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?) - Kurumsal açıdan (faaliyetlerin devam ettirilmesine imkân tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?) - Proje, sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasını dikkate alıyor mu?	10
4. Bütçe ve Maliyet Etkinliği	15
4.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
4.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli mi?	5

4.3 Faaliyetlerde ve tahmini maliyetlerde farklı alternatifler değerlendirildi mi?	5
Toplam Puan	100

Genel sekreter, teknik değerlendirme sonunda başarılı olan projelerin bütçe incelemesini yapar veya yaptırır. Bütçe incelemelerinin ve bütçe revizyonunun Genel Sekreter tarafından yapılmadığı durumlarda, Genel Sekreter tarafından en az 3 Ajans uzmanından oluşan bir bütçe revizyonu komisyonu kurulur. Komisyon başkanı Genel Sekreter tarafından belirlenir.

Genel Sekreter proje listelerini yönetim kuruluna sunmadan önce, listede yer alan her bir projenin bütçe kalemlerini ve bunlar için öngörülen bütçe tutarlarını teknik ve mali değerlendirme sürecinden gelen bütçe revizyonu önerilerini de göz önünde bulundurarak ayrı ayrı inceler veya inceletir. Bu inceleme sonucunda, genel sekreter tarafından proje başvurusunda yüksek gösterilmiş bütçe tutarları, her bir bütçe kalemi itibarıyla yeniden belirlenir, ihtiyaç fazlası olduğu değerlendirilen makine, ekipman ya da yazılım gibi satın almalar ile uygun olmayan maliyetler çıkarılır, gerekliyse bütçe kalemlerinin yeri değiştirilir. Proje başvurusunda düşük gösterilmiş bütçe tutarlarının tespiti halinde ise, inceleme sonucunda proje bütçesinin ulaşacağı toplam tutar, başvuru sırasındaki toplam tutarı geçmemek şartıyla yeniden belirlenir. Revize edilmiş bütçeler, sözleşme aşamasından önce ilgili proje sahiplerine bildirilir, buna göre bütçe kalemlerinin yeniden gerekçelendirilmesi istenebilir.

4.2. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

4.2.1 Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum resmi yazı ile bildirilecektir. Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır.

- Başvuru son başvuru tarihinden sonra alınmıştır.
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir.
- Başvuru Sahibi uygun değildir.
- Başvuru Sahibinin kredibilitesi yeterli değildir.
- Başvuru uygun değildir. (Örneğin, teklif edilen başvurunun program kapsamında olmaması, başvurunun ön fizibilitesi hazırlanmış yatırım konularına uygun olmaması vb.)
- Başvuru programla yeterince ilgili değildir.
- Başvuru Sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi yeterli değildir.
- Başvuru teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer başvurulara göre daha az puan almıştır.
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir.
-(Bu başvuru rehberinde bulunan başka bir kritere uyulmamıştır.)

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

4.2.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi

Alınan başvuru Genel Sekreter tarafından belirlenen bir komisyon eli ile değerlendirilir. Değerlendirmeler **birer aylık dönemler** halinde yapılır ve bir sonraki dönemin **ilk 15 iş günü içerisinde** tamamlanır ve ilk Yönetim Kuruluna sunulur. Yönetim Kurulu tarafından onaylanması halinde sözleşme imzalama süreci başlatılır.

Tablo 9. Başvuru ve Değerlendirme Dönemleri

<i>Başvuru Dönemi</i>		<i>Değerlendirme Dönemi</i>
1	2022 Kasım Başvuruları	2022 Yılı Aralık ayının ilk 15 iş günü
2	2022 Aralık Başvuruları	2023 Yılı Ocak ayının ilk 15 iş günü

5. SÖZLEŞME İMZALANMASI VE UYGULAMA KOŞULLARI

Sözleşme imzalanmadan önce ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren **15 iş günü içinde** ek bilgi ve belgeleri KAYS'a yükler ve varsa matbu olarak teslim edilmesi gerekenleri Ajansa teslim eder.

Süresi içerisinde **söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz.**

Başvuru Sahibinin gerekli bilgi ve belgeleri sunmasını takiben **en geç 5 işgünü** içinde KAYS üzerinden ve/veya ajansın gerekli gördüğü hallerde elektronik olarak yapılacak bildirim müteakip, **en geç on iş günü** içinde sözleşme e-imza ile imzalanır. E-imza kullanılmaması durumunda Ajansa başvuru yapılır. Bu süre zarfında Ajansa başvurmayan, sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya Ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan Başvuru Sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren Başvuru Sahiplerine **on günlük ilave süre** tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da Başvuru Sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Destekten feragat edenler ve sözleşme imzalanmayacak başvuru sahipleri ile program bütçesinden arta kalan tutar karşılığında, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri için en yüksek puanlı projeden başlamak üzere yukarıdaki süreç aynı şekilde işletilir.⁵ Ajans, sözleşme imzalama aşaması bittikten sonra program bütçesinden arta kalan tutarı, destek limitleri içinde kalmak kaydıyla, ilk yedekten başlamak üzere sırayla yedekte yer alan başvuru sahiplerine önerir.

Söz konusu projelere verilecek mali destek ve buna ilişkin ilke ve kurallar, başvuru sahibi ile ajans adına yönetim kurulu başkanı veya yönetim kurulunca yetkilendirilen genel sekreter tarafından KAYS üzerinden e-imza ile imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır. E-imza kullanılmadığı durumlarda Ajansa başvurulur. Sözleşme imzalanan projeler ajans internet sitesinde ilan edilerek kamuoyuna duyurulur.

Desteklenmeyecek projelerin sahiplerine, **Ajansın nihai kararını müteakip 10 gün içerisinde** desteklenmeme gerekçeleriyle birlikte yazılı tebligatta bulunulur.

Uluslararası anlaşma hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ajans yalnızca milli para birimi cinsinden sözleşme düzenleyebilir ve mali destek sağlayabilir. Ancak ajans tarafından karşılanacak toplam uygun maliyetler belirlenirken, yararlanıcılar tarafından zorunlu olarak milli para birimi dışındaki yabancı para cinsinden yapılmış harcamalara ilişkin yabancı para cinsinden düzenlenmiş harcama belgeleri sunulması durumunda, bu belgelerdeki miktarlar belgenin düzenlenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınmak suretiyle milli para birimine dönüştürülür ve dönüşüm sonucu hesaplanan tutarlar dikkate alınır. Harcamanın ihale usulüyle yapılması durumunda teklifin yabancı para birimi üzerinden verilmesi durumunda teklifin alındığı tarihteki döviz kuru ile harcama belgesinin düzenlendiği tarih arasında kur farkı olması durumunda uygun maliyet hesabında ajans

⁵ Teklif edilen tutara, program bütçesinden arta kalan miktar da eklenir.

tarafından söz konusu tutarlardan düşük olan baz alınacaktır.

Salt sözleşmeye, teminatlara ve ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler, uygun olmayan maliyetler niteliğinde olup, bunlar yararlanıcı tarafından karşılanır ve bu husus sözleşmede açıkça belirtilir.

Bu destek kapsamında teminat alma zorunluluğu ile ilgili hükümler uygulanmaz.

Tarafların yetki ve sorumluluklarını, uygulamaya yönelik esasları açıklayan sözleşme, Ajans web sitesinde sunulmuş olup böylece potansiyel başvuru sahiplerinin başvurularını yapmadan önce, proje uygulama aşamalarında uymaları gerekli olan koşulları açıkça bilmeleri sağlanacaktır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler.

5.1 Kesin Destek Tutarı

Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe ve öz sermaye kullanım taahhüdü çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda gerçekleşen öz sermaye kullanım miktarı ile kesinlik kazanacaktır.

Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz. Proje sonunda, gerçekleşen bütçenin veya öz sermaye kullanım miktarının sözleşmede belirtilen tutardan fazla olması durumunda, sözleşmede yer alan öz sermaye kullanım miktarı üzerinden destek sağlanır.

5.2 Hedeflerin Gerçekleştirilememesi

Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir.

Desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde destek durdurulur. Bu durumda yararlanıcıya, düzeltme için Ajans tarafından **30 iş gününü** geçmemek üzere bir süre verilebilir.

Düzeltilme süresinin verilmesi faydalı görülmez veya verilen süre sonunda durumda bir düzeltme olmazsa sözleşme feshedilir. Sözleşmenin feshi halinde yapılan ödemeler ile sözleşmeden doğan masraflar ve sözleşmede öngörülen cezai şart yararlanıcıdan tahsil edilir ve suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak savcılığa suç duyurusunda bulunulur. Bu şekilde sözleşmesi feshedilen yararlanıcılar ile projenin yürütülmesinde görev alan ve ağır kusuru sebebiyle projenin iptaline neden olan kişiler, destek almak için **5 yıl süreyle** Kalkınma Ajanslarına başvuramaz. Bu süre sonunda bunlara destek verilebilmesi, Ajansa olan bütün borçlarını ödemiş olmalarına bağlıdır.

- *Mücbir sebepler hariç olmak üzere, tüm bütçe kalemlerinin uygulanması ve performans göstergelerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Yerine getirilmeyen her bir bütçe kalemi ve performans göstergesi için Ajans destek miktarından kesinti yapma hakkını saklı tutar. Bu duruma ilişkin hususlar sözleşme özel koşullarında belirtilir.*

5.3 Sözleşmenin Değiştirilmesi

Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir. Sözleşme değişikliklerinde, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'ndeki ilkelere riayet edilir.

Ajans, projenin uygulanması bakımından gerekli olması durumunda **Proje Yürütücüsü değişikliği** talep edebilir.

5.4 Raporlar

Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen fiziki ve nakdi ilerleme ve gerçekleştirmeleri, performans göstergeleri itibarıyla ilerlemeleri, uygulamada karşılaşılan sorunları ve proje süresi veya maliyetleri üzerindeki riskleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Bu program kapsamında sunulacak ara raporlar proje faaliyetlerinin ilerleme durumunu takip etmek için kullanılacak olup, yatırım tamamlanmadan hiçbir ödeme yapılmayacaktır.

5.5 Ödemeler

Sözleşmede belirtilen süre içerisinde nihai raporun Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra, (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) destek miktarı tek seferde destek yararlanıcısının banka hesabına **30 gün içerisinde** aktarılır.

Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

5.6 Projeye Ait Kayıtlar

Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten **en az on yıl süreyle** saklanmalıdır.

5.7 Denetim

Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans tüm projelerden **denetim raporu** talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

5.8 Tanıtım ve Görünürlük

Yararlanıcılar, Ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için proje uygulama süresi ve takip eden 3 yıllık denetim süresi boyunca Ajansın internet sitesinde (www.dogaka.gov.tr) yayınlanan "Tanıtım ve Görünürlük Rehberine" uygun olarak gerekli önlemleri alır.

5.9 Satın Alma İşlemleri

Bu program kapsamında yapılacak satın alımlarda Kalkınma Ajansları tarafından sağlanan destekler için satın alma rehberinde yer alan hükümler uygulanmaz.

5.10 Proje ile Sağlanan Tesis ve Ekipmanların Mülkiyeti

Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin üzerinde, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren **üç yıl süreyle** üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemez ve bunları projede belirtilen iş yeri dışında kullanamaz. Aksi halde yararlanıcı, Ajansa destek miktarının **2 katı tutarında** tazminat öder.

6. PERFORMANS GÖSTERGELERİ

6.1 PROJE DÜZEYİ PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Aşağıda yer alan performans göstergelerinden uygun düşenler seçilmelidir. Bununla birlikte ilk iki göstergeye ilişkin hedef girilmesi zorunludur. (Kayıtlı Genç İstihdam Sayısı, Yatırımda Kullanılan Öz Sermayenin Toplam Sabit Yatırım Tutarına Oranı)

Tablo 10. Proje Düzeyi Performans Göstergeleri

Sıra	Kodu	Göstergeler	Birim	Mevcut Değer	Hedef Değer
1	Y1	Kayıtlı Genç İstihdam Sayısı	kişi		
2	Y2	Yatırımda Kullanılan Öz Sermayenin Toplam Sabit Yatırım Tutarına Oranı	%		
3	G1	Sürekli İstihdam	kişi		
4	K11	Üretim Hattı Sayısı	Adet		
5	K16	Yurtdışı Müşteri Sayısı	Adet		
6	K17	İhracat Yapılan Ülke Sayısı	Adet		
7	K18	Ürün Çeşidi Sayısı	Adet		
8	K19	Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet		
9	K2	Yurt İçi Satış Tutarı	TL		
10	K3	Yurt Dışı Satış Tutarı	TL		
11	K51	Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet		
12	K52	Çevre Dostu Ürün Sayısı	Adet		
13	K6	Üretim Kapasitesi	Adet, Ton,		
14	K63	Verimlilik artışı	%		
15	K7	Üretim Miktarı	Ton,		
16	K80	Alınan yerli ürün belgesi sayısı	Adet		
17	K88	Birim üretim maliyetlerinde azalma oranı	%		

Bu program kapsamında sözleşmesi imzalanmış başvurularda yer alan performans göstergelerinin tamamı ya da bir kısmının yerine getirilmemesi halinde Ajans destek miktarından kesinti yapma hakkını saklı tutar. Bu duruma ilişkin hususlar sözleşme özel koşullarında belirtilir.

6.2 PROGRAM DÜZEYİ PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Tablo 11. Program Düzeyi Performans Göstergeleri

Sıra	Kodu	Göstergeler	Birim	Mevcut Değer	Hedef Değer
1	Y1	Kayıtlı Genç İstihdam Sayısı	kişi	0	75
2	Y2	Yatırımda Kullanılan Öz Sermayenin Toplam Sabit Yatırım Tutarına Oranı	%	0	40
3	G1	Sürekli İstihdam	kişi	0	100
4	K11	Üretim Hattı Sayısı	Adet	0	12
5	K16	Yurtdışı Müşteri Sayısı	Adet	0	10
6	K17	İhracat Yapılan Ülke Sayısı	Adet	0	5
7	K18	Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	0	12
8	K19	Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	0	4

9	K2	Yurt İçi Satış Tutarı	TL	0	10 M TL
10	K3	Yurt Dışı Satış Tutarı	TL	0	10 M TL
11	K51	Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet	0	4
12	K52	Çevre Dostu Ürün Sayısı	Adet	0	3
13	K63	Verimlilik artışı	%	0	25
14	K80	Alınan yerli ürün belgesi sayısı	Adet	0	7
15	K88	Birim üretim maliyetlerinde azalma oranı	%	0	15

7. ÖZET PROGRAM SÜRECİ

Destek programı özetle aşağıdaki süreçleri içermektedir:

KAYS üzerinden Başvuru Formu ve ekleri doldurulur. Destekleyici Belgeler doldurulup KAYS'a yüklenir. Taahhütname e-imza ile imzalanır ya da ıslak imza ile imzalanıp Ajansa sunulur.

Alınan başvuru Genel Sekreter tarafından belirlenen Ajans personelinden oluşan bir komisyon tarafından 15 iş günü içerisinde değerlendirilir. Ön İnceleme ile Teknik ve Mali Değerlendirme Süreçleri gerçekleştirilir.

Gerekli olması halinde yerinde ziyaret, yüz yüze ve telefonla görüşme gibi Ön İzleme çalışmaları yapılır.

Gerekli görülmesi halinde bütçe revizyonu çalışmaları yapılır

Değerlendirme sonuçları ilk Yönetim Kurulu Toplantısında sunulur ve karara bağlanır.

Yönetim Kurulu değerlendirmeleri sonucu başarılı olan Başvuru Sahipleri ile sözleşme imzalanır.

Yatırım, başvuru formu ve fizibilite raporuna uygun olarak ve yatırım süresi içerisinde tamamlanır.

Yatırımda kullanılan öz sermaye miktarının %10'u kadar tutar Başvuru Sahibinin proje hesabına aktarılır (en fazla 15.000.000 TL).

DOĞAKA
T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI
T.R. EASTERN MEDITERRANEAN DEVELOPMENT AGENCY